

Datum : 09-10-2019
Kenmerk : 20190010
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Advies Regionaal beleidsplan Jeugdhulp 2020-2023

Geacht college,

Op 20-09-2019 ontving de Adviesraad Sociaal Domein het Advies Regionaal beleidsplan Jeugdhulp 2020-2023.

Op het eerste gezicht lijkt het een goed leesbaar beleidsplan, waarin goede intenties terugkomen. Toch kiezen wij ervoor om niet op detail erop te reageren, maar een aantal algemene opmerkingen erover te plaatsen.

Waarom;

Eigenlijk is er in wezen niets nieuws onder de zon. Er is veel in terug te zien wat ook in het huidige beleidsplan staat. Als we op bijna dezelfde voet doorgaan, kunnen we over 4 jaar weer ditzelfde plan presenteren. Dat is niet erg wanneer er geen problemen zouden zijn in de jeugdzorg, echter we weten met z'n allen dat die juist fors zijn.

In onze ogen vraagt dat dan ook om een andere koers.

Hulpvragers

Elk obstakel zoals een wachtlijst, een indicatie en weer een ander gezicht maken dat mensen afhaken.

Mensen die hulp vragen doen dat niet zomaar. Die moeten al een behoorlijke drempel over. Er zijn mensen die de overheid en hulpverleningsinstanties wantrouwen, maar die eigenlijk het meest hulp kunnen gebruiken.

Bij veel jeugdigen en hun opvoeders ontbreekt het aan eigen kracht, eigen netwerk.

BJG's

In oorsprong was het de bedoeling dat de Basisteams Jeugd en Gezin (BJG's) daadwerkelijk hulp zouden bieden. Ook daar waar zorgen zijn voor het kind. We zouden dichter bij de burger staan. We zouden het allemaal heel anders doen.

Inmiddels blijkt dat de BJG's daar nauwelijks aan toekomen en dat het in de praktijk meer een indicatiebureau is geworden. We lezen dan ook nergens terug dat er daadwerkelijk hulp wordt verleend. Het gaat nu nog om "lichte opvoedingsondersteuning" (pag 7) De daadwerkelijke hulp verschuift daarbij juist extra naar de geïndiceerde zorg.

Er is geen tijd voor het gewenste vindplaatsgericht en outreachend werken. Waarmee een groep jongeren binnen onze samenleving, die de aansluiting op school missen, het thuis door allerlei problemen moeilijk heeft, geen gehoor vindt voor hun problematiek.

Juist die groep identificeert zich binnen (overlast gevende) jeugdgroepen en kan zo gemakkelijk een prooi worden voor de criminaliteit. Kortom daardoor komen juist jeugdigen, die de hulp het hardste nodig hebben, het minst in beeld.

Het is niet gek dat er geklaagd wordt dat de bjg-er meer achter de computer zit dan bij de cliënt. Voor de cliënt betekent dat een formulierenbrij, telkens overdracht naar een andere persoon plus de wachttijden die bij elke stap volgt.

De BJJ-er komt niet aan hulpverleners toe. De sector wordt daarmee onaantrekkelijk.

Advies

- Zorg dat de BJJ –er minder papierwerk te doen heeft en geef de BJJ weer een duidelijke hulpverleningstaak
- Maak het vindplaatsgericht en outreachend werken weer mede onderdeel van de lokale jeugdhulp
- Maak de gespecialiseerde ambulante hulpverlening vrij toegankelijk!
- Heb vertrouwen in de hulpvragers en de hulpverleners.

Geen keuze is ook een keuze

De kinderen met de meest complexe problematiek zijn nu degenen die het minst geholpen worden. Immers die zijn te duur, te moeilijk, staan het langst op wachtlijsten, worden het meest van hot naar her gesleept vanwege beddentekort. Kortom nu wordt de keuze impliciet gemaakt dat deze kinderen niet geholpen worden.

Leg prioriteit bij bv; kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel (kindermishandeling), kinderen met een licht verstandelijke beperking, nieuwkomers, kinderen in armoede, jeugd die in de criminaliteit(dreigen te) komen, kinderen met ernstige ggz-problematiek.

Zorg dat de lijn van preventie tot aan de zwaarste zorgvorm zonder obstakels zijn voor deze kinderen.

Advies

- Denk vanuit de zwaarste problematiek terug naar de preventie. En maak daar een goed op elkaar aansluitend aanbod voor zonder wachttijden.
- Maak keuzes en stel prioriteiten. De beperkingen in personeel en financiën maken dat niet alles 100% kan.

Zorg voor jeugd en VIR

Het signaleringssysteem "Zorg voor jeugd" bestaat al een jaar of 10. Het is elk jaar weer gestimuleerd. Het heeft nooit gewerkt. De oplossing zit niet in het inrichten van systemen maar in de ontmoeting van jeugdigen, hun opvoeders, professionals en belanghebbenden.

Advies

- Stop met "zorg voor jeugd"
- Adviseer het ministerie ook met VIR te stoppen.

Weglekkend budget

Voorheen was voor de gespecialiseerde zorg bij de provincie zo'n 5 fte aan ambtenaren beschikbaar. Nu zijn er minimaal 75 fte mee bezig in de provincie Brabant.

Het salaris van een ambtenaar is hoger dan een hulpverlener.

Daarmee is ook het aantal overleggen, de financiële administratie bij gemeenten en aanbieders toegenomen.

Advies

- Onderzoek of het anders kan

Tot slot

Wij realiseren ons dat er wetgeving is en regionale samenwerking. Daarmee is niet alles zomaar realiseerbaar. Echter wat zou het mooi zijn als de gemeente Oss, samen met de zorgaanbieders, het lef toont om keuzes te maken, indicatiecirkussen, onnodige drempels en weglekkend budget af te schaffen, en daarmee het voortouw neemt naar de regio en het ministerie.

De Adviesraad Sociaal Domein ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool, voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Ellen Roskes
Adviesraad Sociaal Domein